

Татарстан Республикасысәламәтлек саклау министрлыгы
Дәүләт автономияле һөнәри белем бирү учреждениясе
Түбән Кама медицина көллияте

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

ТАТАР ТЕЛЕ ҺӘМ ҺӨНӘРИ СӘЙЛӘМ СӘНГАТЕ

дисциплинасы

Белгечлек 34.02.01 Шәфкатъ туташы эше

СОГЛАСОВАНО

«2» 07 2022 г.

Заместитель директора
по учебному процессу
Наталия Т.А. Пеструхина

УТВЕРЖДЕНО

на заседании ЦМК

языковых дисциплин

протокол №1 от «2» 07 2022 г.

Председатель ЦМК
/Г.Ш.Шакирова

Татар теленнән эш программының дәүләт федераль укыту стандартына нигезләнеп урта һөнәри белемнең 34.02.01 Шәфкатъ туташы эше белгечлеге өчен төзелде

Төзүче оешма: Дәүләт автономияле һөнәри белем бирү учреждениясе «Түбән Кама медицина көллияте».

Төзүче:

Зэйнагова Солтания Газизжан кызы - Түбән Кама медицина көллиятенең татар теле укытучысы.

ЭЧТЭЛЕК

	стр.
ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ	5
УКУ ФӨНЕНЕҢ ЭСТЭЛЕГЕ ҺӘМ СТРУКТУРАСЫ	7
УКУ ФӨНЕН АЛЫП БАРУ ӨЧЕН БҮЛДҮРҮЛГАН ЧАРАЛАР	18
СТУДЕНТЛАРНЫҢ БЕЛЕМНӘРЕН БӘЯЛӘҮ БУЕНЧА МЕТОДИК КҮРСӘТМӘЛӘР	21

1. ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Татар теле һәм һөнәри сөйләм сәнгате

1.1. Программаны куллану өлкәсе

Татар теленнән эш программасы дәүләт стандартында гуманитар, социаль – экономик циклның бер өлеше булып тора. Программа махсус профессиональ уку йортларының татар телен һәм әдәбиятын өйрәнүче, татар телендә сөйләшүче студентлар өчен **34.02.01 Шәфкатъ туташы эше** белгечлеге өчен төзелде.

1.2. Төп һөнәри белем бирү программасының уку фәннәре структурасындагы урыны: Татар теле гуманитар, социаль – экономик циклга карый.

1.3. Уку фәненең максаты һәм бурычлары – студентларның белем һәм күнекмәләренә төп таләпләр:

Уку фәненең максаты һәм бурычлары:

- студентның татар әдәби телен үзләштерүенә, текстны анлат, сәнгатьле, йөгерек укуына, дөрес яза белүенә, әдәби тел нормаларын саклап, төрле темаларга иркен сөйләшүенә ирешү;
- студентларны, гомумән, татар әдәбияты, халық авыз иҗаты, татар халкының жыр-музыкасы, театры, сынлы сәнгате белән таныштыру, язучылар һәм аларның әсәрләрен үзләштерүләренә ирешү;
- халық тарихын һәм мирасын өйрәнү аша яшүсмәрләрдә Ватанга, халыкка, туган телгә мәхәббәт, олыларга, кечеләргә ихтирам, мәрхәмәтлелек, шәфкатълелек тәрбияләү;

Курс ахырында студентлар түбәндәге күнекмәләргә ия булырга тиеш:

- татар әдәбиятының үсеш закончалыкларын үзләштерергә;
- аның төп үзенчәлекләрен билгеләргә;
- проза, драматургия, поэзиянең формалашуын, үсеш-үзгәреш закончалыкларын, танылган шәхесләр, аларның иҗаты турында белергә ;
- кеше әгъзаларының, авырулар, авырту билгеләре, дару үләннәренең русча - татарча әйтепләшергә;
- техник чаралардан һәм өстәмә әдәбияттан файдаланырга өйрәнергә.

ОК 1.	Понимать сущность и социальную значимость своей будущей профессии, проявлять к ней устойчивый интерес.
ОК 2.	Организовывать собственную деятельность, выбирать типовые методы и способы выполнения профессиональных задач, оценивать их эффективность и качество.
ОК 3.	Принимать решения в стандартных и нестандартных ситуациях и нести за них ответственность.

ОК 4.	Осуществлять поиск и использование информации, необходимой для эффективного выполнения профессиональных задач, профессионального и личностного развития.
ОК 5.	Использовать информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности.
ОК 6.	Работать в коллективе и команде, эффективно общаться с коллегами, руководством, потребителями.
ОК 7.	Брать на себя ответственность за работу членов команды (подчиненных), за результат выполнения заданий.
ОК 8.	ОК 8. Самостоятельно определять задачи профессионального и личностного развития, заниматься самообразованием, осознанно планировать и осуществлять повышение квалификации.
ОК 9.	Ориентироваться в условиях смены технологий в профессиональной деятельности.
ОК 10.	Бережно относиться к историческому наследию и культурным традициям народа, уважать социальные, культурные и религиозные различия.
ОК 11.	Быть готовым брать на себя нравственные обязательства по отношению к природе, обществу и человеку.
ОК 12.	Организовывать рабочее место с соблюдением требований охраны труда, производственной санитарии, инфекционной и противопожарной безопасности.
ОК 13.	Вести здоровый образ жизни, заниматься физической культурой и спортом для укрепления здоровья, достижения жизненных и профессиональных
5.2.	Медицинская сестра/Медицинский брат (базовой подготовки) должен обладать профессиональными компетенциями, соответствующими видам деятельности:
5.2.1.	Проведение профилактических мероприятий.
ПК 1.1.	Проводить мероприятия по сохранению и укреплению здоровья населения, пациента и его окружения.
ПК 1.2.	Проводить санитарно-гигиеническое воспитание населения.
ПК 1.3.	Участвовать в проведении профилактики инфекционных и неинфекционных заболеваний.
5.2.2.	Участие в лечебно-диагностическом и реабилитационном процессах.
ПК 2.1.	Представлять информацию в понятном для пациента виде, объяснять ему суть вмешательств.
ПК 2.2.	Осуществлять лечебно-диагностические вмешательства, взаимодействуя с участниками лечебного процесса.
ПК 2.3.	Сотрудничать с взаимодействующими организациями и службами.
ПК 2.4.	Применять медикаментозные средства в соответствии с правилами их
ПК 2.5.	Соблюдать правила использования аппаратуры, оборудования и изделий медицинского назначения в ходе лечебно-диагностического процесса.
ПК 2.6.	Вести утвержденную медицинскую документацию.
ПК 2.7.	Осуществлять реабилитационные мероприятия.
ПК 2.8	Оказывать паллиативную помощь.
5.2.3.	Оказание доврачебной медицинской помощи при неотложных и экстремальных состояниях.
ПК 3.1.	Оказывать доврачебную помощь при неотложных состояниях и травмах.
ПК 3.2.	Участвовать в оказании медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях.
ПК 3.3.	Взаимодействовать с членами профессиональной бригады и добровольными помощниками в условиях чрезвычайных ситуаций.

1.4. Программада бирелгэн сәгатьләр саны:

- тулы уку сәгате 244 сәгать, шул исәптән:
- гамәли дәресләр 196 сәгать;
- мөстәкыйль эшләр 48 сәгать.

2. УКУ ФӘНЕНЕҢ ЭЧТӘЛЕГЕ ҺӘМ СТРУКТУРАСЫ

2.1. Уку фәненең күләме һәм эш төрләре

Эш төрләре	Сәгатьләр саны
Тулы уку сәгате (барлығы)	244
Гамәли дәресләр (барлығы)	196
Теория һәм гамәли дәресләр	176
Контроль эш	16
Дифференциаль зачет	4
<i>Мөстәкыйль эшләр (барлығы)</i>	<i>48</i>

1 курс 2.2. Тематический план и содержание учебной дисциплины «Татарский язык и культура професиональной речи»

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
Тема 1. Татар халкы тарихы.	Теманын эчталеге. Татар халкының килеп чыгышы. Болгар дәүләте, Алтын Урда, Казан ханлығы.	4	1
Тема 2. Татар халкының тарихи мәдени мирасы.	Теманын эчталеге. Язу үрнәкләре. Аш – су. Жыр һәм био. Язу үрнәкләре, әдебият. Архитектура истәлекләре.	4	2
Мөстәкыйль эш: Тема буенча реферат төзөргө	Мөстәкыйль эш: Тема буенча реферат төзөргө	2	2
Тема 3. Татар сәнгате.	Теманын эчталеге. Татар сәнгатенен барлыкка килүе. Татар сәнгатенен төрләре, Узенчәлекләре. Торле чор үрнәкләре.	2	1
Тема 4 Татар халкының гореф – гадәтләре.	Теманын эчталеге. Татар халкының гореф – гадәтләре, байрамнәре, аларның тәрбияви Узенчәлекләре, халык тормышында тоткан урыннары. “Татар халкының гореф – гадәтләре” темасына мөстәкыйль эш.	4	2
Мөстәкыйль эш:	Баязитова, Ф.С. “Татар халкының байрам һәм конкуренш йолалары” китабын уқырга	2	2
Тема 5. Календарь йолалар, гаилә байрамнәре	Теманын эчталеге. Календарь йолалар, гаилә байрамнәре. Аларның кеше тормышында тоткан урыны.	2	2
Мөстәкыйль эш: Тема буенча чыгыш эзерләргә	Мөстәкыйль эш: Тема буенча чыгыш эзерләргә	2	3
Тема 6. Милли килем үрнәкләре.	Теманын эчталеге. Милли килем үрнәкләре. Өс, баш, аяк килемнәре, аларны бизәү алымнары. Байрам, эш килемнәре.	2	2
Тема 7. Татар халкының бизәнү әйберләре	Теманын эчталеге. Татар халкының бизәнү әйберләре. Аларның төрләре, эшләнеше,	2	2

Тема 8. Контроль эш	тормышта кулланышы.		
	Теманын эчталеге.	2	2
Сочинение “Халкымның бай тарихы.”			
Тема 9. Куренекле мәттифетчелер	Теманын эчталеге.	2	2
	Ш. Мәржәни, К. Насыйри, Ф. Аитова, М. Мозаффарияләрнәң мәттифет өлкәсендәге эшчәндеге.		
Тема 10. Татар театры тарихы	Теманын эчталеге.	2	2
	Татар театры оешуы тарихы. «Сәйяр» нәм «Нур» труппалары. Беренче спектакльләр.		
Тема 11. Татар театрының беренче артистлары	Татар театрының беренче артистлары. Беренче рольләр.	2	2
Мөстәкыйль эш: тема буенча презентация төзөргө	Теманын эчталеге.	2	2
Тема 12. Беренче музыкаль эсәрләр	Беренче музыкаль эсәрләр, аларның язылу тарихы, сәхнәләрдә уйналуы. “Театр тарихы” темасына тест эшлүү.	2	2
Тема 13. Куренекле татар шатыйре – Г. Тукай.	Теманын эчталеге. Г. Тукайның тормыш юлына күзэту ясав. Г. Тукай шигырьләрендә сәясэт, мәхәббәт, туган як, тутан тел темалары.	2	2
Тема 14. Герой – шатыйрь – Муса Жәлил.	Теманын эчталеге. Муса Жәлилнен тормыш юлына күзэту ясав. Анын шигырьләрендә батырлык, иреккә омтылыщ, сагыш, мәхәббәт темалары. Моабит дәфтере.	2	2
Мөстәкыйль эш: М.Жәлил нәм Г.Тукай түрүнди тестләр нәм кросвордлар төзөргө		2	2
Тема 15. Татарстан нәм Россия дәүләтләре символлары.	Теманын эчталеге. Татарстан нәм Россия дәүләтләре символлары. Гимннарны кабатлау.	2	2
Тема 16. Түбән Кама шәһәре, медицина келините тарихы.	Теманын эчталеге. Түбән Кама шәһәре, медицина көллияте тарихы.	2	
Тема 17. Йомрактау дәресе.	Теманын эчталеге. Алдан бирелгән сорайлар буенча телдән тикшерү	2	2

2 курс

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, лабораторные работы и практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
1	2	3	4
Тема 1. Тел түрүнда гомуми мэгдүүмат. Төллөрнэ ойрэнү түрүнда законнаар	Теманың эчтэлеге Тел түрүнда гомуми мэгдүүмат. Тел түрүнда законнаар. Икетеллек. Төллөрнэ сакснау, ойрэнү.	2	1
Тема 2. Татар теленен үзенчлекләре	Теманың эчтэлеге Татар теленен үзенчлекләре.	4	2
Тема 3. Халық авызы изжаты.	Теманың эчтэлеге Татар халық авызы изжатының тарихы. Анын төрлөре.	2	3
Мөстәкыйль эш: халық авызы изжаты түрүнда укырга		1	3
Тема 4. Татар мифологиясе	Теманың эчтэлеге Халық изжатының ин борынты, ин катлаулы, үзенчлекле төрләреннән берсе - мифлар	2	2
Тема 5. Дастаннар, легендадар	Теманың эчтэлеге “Жанлы тарих” ролен башкаруда дастаннар, легендадарнын роле.	2	2
Тема 6. Афористик изжат төрлөре	Теманың эчтэлеге Татар халық изжатында эйтеп бетересез бай хәзине тешкил иткән афористик изжат төрләре. Макальялар, эйтэмнәр, табышмаклар, жор сузләр h.b.	2	2
Тема 7. Семинар дәрес	Теманың эчтэлеге Афористик изжат төрләре буенча семинар дәрес	2	3
Тема 8. Баєтләр, мөнәжәтләр	Теманың эчтэлеге Баєтләр, мөнәжәтләр. Аларның төрләре, кулланыш сфералары.	2	2

Тема 9. Жырлы – биөоле йолалар һәм бәйрәмнәр.	Теманың әчтәлеге Жырлы – биөоле йолалар һәм бәйрәмнәр. Үен – био жырлары һәм такмаслар	2	2
Тема 10. Тарихи жырлар	Теманың әчтәлеге Тарихи жырлар, аларның язылу тарихы. Терле чорларда язылган жырлар.	2	2
Тема 11. Татар әдәбиятында медицина темасы чагылышы.	Теманың әчтәлеге Татар әдебиятында медицина темасы чагылышы.	2	1
Тема 12. Г.Әпсәлемовның тормышы, ижаты.	Теманың әчтәлеге Г.Әпсәлемовның тормыш һәм ижаты юлы, яулаган урләре.	2	2
Мөстәкыйль эш: “Ак чечәкләр” романының укырга		4	3
Тема 13. “Ак чечекләр” романының язылу тарихы	Теманың әчтәлеге “Ак чечәкләр” романының язылу тарихы	2	2
Тема 14. Эсарнен төп геройлары, аларның тормыш һәм хезмет юлы	Теманың әчтәлеге Әсарнен төп геройлары, аларның тормыш һәм хезмет юлы. Авырулар һәм медицина хезмәткәрләре.	4	2
Тема 15. Контроль эш	Теманың әчтәлеге Изложение. “Ак чечәкләр” романыннан өзек.	2	2
Тема 16. М.Маликова тормышы һәм ижаты.	Теманың әчтәлеге М.Маликова тормышы һәм ижаты.	2	2
Мөстәкыйль эш: “Шәфкат” романының укырга		4	3
Тема 17. “Шәфкат” романының язылу тарихы	Теманың әчтәлеге “Шәфкат” романының язылу тарихы	2	2
Тема 18. Романдагы геройларның тормыш һәм хезмет юлы	Теманың әчтәлеге Романдагы геройларның тормыш һәм хезмет юлы	2	2
Тема 19. Романда кешелеклек сыйфатлары бирелеше.	Теманың әчтәлеге Романда кешелеклек сыйфатлары бирелеше.	2	2
Тема 20. С.Сөлейманова тормышы һәм ижаты. “Гәлбадран” эсәре	Теманың әчтәлеге С.Сөлейманова тормышы һәм ижаты. “Гәлбадран” эсәре	2	2

Мөстакыйль эш: “Гелбадран” эсәрен укырга

		2	3
Тема 21. Эсәрдәге геройларның тормыш һәм хәзмет юлы	Теманың эчтәлеге Эсәрдәге геройларның тормыш һәм хәзмет юлы	2	2
Тема 22. Контроль эш	Теманың эчтәлеге Сочинение “Әдәби асәрләрдә - шәфкатылелек темасы”	2	3
Тема 23. Медицина өлкәсендә хәзмет итүче язучыларбызы.	Теманың эчтәлеге Медицина өлкәсендә хәзмет итүче язучыларбызы. Шигърият кичәсе.	4	1
Тема 24. “Сәламәтлек – зур байлык” темасына караган текстлар белән эшләү	Теманың эчтәлеге “Сәламәтлек – зур байлык” темасына караган текстлар белән эшләү, аларны уку, сорауларга жавап бирү, фикер альшу.	2	2
Мөстакыйль эш: Тест һәм кроссвордлар төзегә		2	3
Тема 25. Дифференциаль зачет	Теманың эчтәлеге Билетлар буенча тикшерү	2	2

3 курс

Наименование разделов и тем	Содержание учебного материала, практические занятия, самостоятельная работа обучающихся	Объем часов	Уровень освоения
1			
Тема 1.Медицина терминнары сүзлеге.	Теманың эчтәлеге Медицина терминнары сүзлеге. Тышкы һәм эчке этъзапар. Авыру билгеләре. Дәвалауга кагылышлы сүзләр.	3	4
Тема 2. Тышкы һәм эчке этъзапар	Теманың эчтәлеге Тышкы һәм эчке этъзапар. Аларны тәржемәсен ойрәнү, жомладыр төзү, сорауларга жавап бирү.	2	2
Тема 3. Авыруулар һәм аларның билгеләре	Теманың эчтәлеге Авыруулар һәм аларның билгеләре. “Аягым пеште”, “Эчем авырта”,	2	2

	“Салкын тигән” темаларына эшлекле уен. “Тапшырылмаган хатлар” повестеннан өзекне уку.	2	2
Тема 4. Авыруны карау.	Теманың эчтәлеге Авьруны карау кагыйдәләре. Ситуацион мәсьәләләр чишү. “Шәфкать туташы паллатада” темасына эшлекле уен.	2	2
Тема 5. Табиб кинәшләре	Теманың эчтәлеге Табиб кинәшләре. Ситуацион мәсьәләләр чишү. “Ак чәчәкләр” романыннан өзек уку. “Анатомик терминнәр” темасы буенча тест.	2	2
Мөстәкыйль эш: төзегән текстларны исте калдырырга	Мөстәкыйль эш: төзегән текстларны исте калдырырга	1	3
Тема 6. Авыртуны билгеләү	Теманың эчтәлеге Авыртуны билгеләү. Тема буенча эшлекле уен төзү. Ситуацион мәсьәләләр чишү.	2	2
Тема 7. Медицина хезмәткәренен вазыйфалары, бурычлары. Сөйләм эдәб.	Теманың эчтәлеге Медицина хезмәткәренен вазыйфалары, бурычлары. Сөйләм эдәб.	2	2
Тема 8. Даруханәдә.	Теманың эчтәлеге Даруханәдә. Фармацевтларның вазыйфалары, бурычлары. Сөйләм эдәб.” Даруханәдә” темасына мөстәкыйль эш.	4	2
Мөстәкыйль эш: “Ризыгын шифа булсын” китабын уқырга.	Мөстәкыйль эш: “Ризыгын шифа булсын” китабын уқырга.	2	3
Тема 9. Татарстанның яшел даруханәсе.	Теманың эчтәлеге Татарстанның яшел даруханәсе. Безнең якларда Уса торган дару Уләннәре, аларның кулланыш сфералары	2	2
Тема 10. Дару Уләннәренен русча – татарча эйтелеşe.	Теманың эчтәлеге Дару Уләннәренен русча – татарча эйтелеše. Аларның тәржемәсен ойрану, жомлалар төзү, сорауларга жавап биры.	2	2
Тема 11. Дару Уләннәрен жыю, киптерү, саклау	Теманың эчтәлеге Дару Уләннәрен жыю, сорауларга жавап биры.	2	2
Тема 12. Дару Уләннәре белән дәвалану	Теманың эчтәлеге Дару Уләннәре белән дәвалану. Усемлекләр табигать аптекасы. Куллану кагыйдәләре.	2	3
Тема 13. Контроль эш	Теманың эчтәлеге Изложение. “Гөлбадран” эсәрненнән өзек.	2	2

Тема4.Шәриф Хөсәенов."Әниемнен ак күлмәге" әсәре.	Теманың эчталеге Шәриф Хөсәеновның тормыш һәм ижат юлы. "Әниемнен ак күлмәге" асәре.	2	2
Мөстәкыйль эш: "Әниемнен ак күлмәге" әсәрен уқырга		3	
Тема15. Әсәрдә балаларның әниларена булган мөнасәбәте	Теманың эчталеге Әсәрдә балаларның әниларена булган мөнасәбәт. Ә.Еники "Әйттелматған васытъ". Әсәрләрнен тәрбияви үзенчелекләре.	2	2
Тема 16. Туфан Миннүллин "Әниләр һәм бәбиләр".	Теманың эчталеге Туфан Миннүллинның тормышы һәм ижат юлы. "Әниләр һәм бәбиләр" асәре.	2	2
Мөстәкыйль эш: "Әниләр һәм бәбиләр" әсәрен уқырга		3	
Тема 17. Әсәрдә аналар, аларның балага булган мөнасәбәте	Теманың эчталеге Әсәрдә аналар, аларның балага булган мөнасәбәт. Эсәрнен тәрбияви үзенчелекләре.	2	2
Тема 18. Контроль эш	Теманың эчталеге Сочинение "Әдәби әсәрләрдә ана образы"	2	3
Тема 19. Куренекле драматурглар	Теманың эчталеге Куренекле драматурглар: К.Тинчурин, М.Фәйзи, Аларның дөньякулам танылган әсәrlәре.	2	2
Мөстәкыйль эш: Бүтенең көн драматургиясе турында уқырга		3	
Тема 20. Данлыкты сәхнә әсәрләре	Теманың эчталеге Данлыкты сәхнә әсәрләре: "Зәңгер шәл", "Галиябану" h.б. Аларның язылу тарихы, төрле илләр сәхнеләренде уйналуы.	2	2
Тема 21. Куренекле композиторлары.	Теманың эчталеге Куренекле татар композиторлары. Р.Яхин, С.Садыйковა h.б. Аларның танылган хезмәtlәре.	2	2
Мөстәкыйль эш: 1 композитор ижаты буенча презентация,чынныш азерләргө		3	

Тема 22. Дөнья сәхнәләрендәге музыкаль әсәрләр	Теманың эчтәлеге Дөнья сәхнәләрендәге музыкаль әсәрләр. Аларның барлыкка килүе, сәхнәләрдә уйнашты.	2	2
Тема 23. Күренекле татар рәссамнары.	Теманың эчтәлеге Күренекле татар рәссамнары. Аларның ижаты. Сәнгать өлкәсендә яулаган жинуларе	2	2
Тема 24. Татарстан музейләрү.	Теманың эчтәлеге Татарстан музейләрү. Аларның ачылу тарихы. Истәлекле вакыйгалар. “Татар сәнгате” темасында буенча мөстәкыйль эш.	2	2
Тема 25. Күренекле язычыларбыз	Теманың эчтәлеге Күренекле язычыларбыз. Аларның ижаты.	2	2
Тема 26. Бүтәнгө кон шигъриятене күзэту.	Теманың эчтәлеге Бүтәнгө кон шигъриятене күзэту. Шигъриятнеч юнаleshшәре.	2	2
Тема 27. Балачак эдинләре	Теманың эчтәлеге Балачак эдинләре: Резеда Вәлиева, Гөлшат Зайнапшева, Лебиде Ихсанова h.b. Аларның ижаты.	2	1
Тема 28. Күренекле татар хатын – кызлары	Теманың эчтәлеге Күренекле татар хатын – кызлары, аларның төрлө өлкәләрде яулаган жинуларе.	2	1
Тема 29. Контроль өш	Теманың эчтәлеге “Күренекле татар хатын – кызлары”, темасына презентацияле читтишләр.	2	2
Тема 30. Тубән Кама тобагенен ижади шахесләре.	Теманың эчтәлеге Тубән Кама тобагенен ижади шахесләре. Эдебият нем сәнгать өлкәсендә хезмәтләре.	2	1
Тема 31. Ф.Абдуллининң торышы һәм ижаты	Теманың эчтәлеге Ф.Абдуллининң торышы һәм ижаты. Ижади эшчелеге. “Кама таннары” берләшүүлөөлөх земмәтләре.	2	2
Мөстәкыйль эш: “Тубән Кама йөрәм түрәндә” китабын уҡырга		2	3

Тема 32. Г.Ибатуллинаның тормышы һәм ижаты	Теманың эчталеге Г.Ибатуллинаның тормыш юлы. Ижади эшчәнлеге. Шигырьләрендә тормышка, Түбән Кама шәһәренә булган мәхәббәтә.	2	1
Тема 33. М.Логинованның тормышы һәм ижаты	Теманың эчталеге М.Лютинованның тормыш юлы. Ижади эшчәнлеге. Шигырьләрендә тормышка, балаларына, ата – анасына хөрмәт, мәхәббәткә карашы.	2	1
Тема 34. Н.Токмачевның тормышы һәм ижаты	Теманың эчталеге Н.Токмачевның тормыш юлы. Ижади эшчәнлеге, мәхәббәткә карашы. Мөстәкыйль эш: Н.Токмачевның 1 шигырьен ятлара	2	1
Тема 35. Контроль эш	Теманың эчталеге “Түбән Кама төбәгенен ижади шахессләре” темасына рефератлар яклай..	2	2
Тема 36. Гайлә - гомер бишегем.	Теманың эчталеге Гайлә - гомер бишегем. Гайләдә мөнасабәтләр. Бер – беренә карата хөрмәт, сакчыл караш, жаваплылык хисләрне төрбияләй.	2	2
Мөстәкыйль эш: “Миннәм гайләм” темасына чыгыш эзерләргә		2	2
Тема 37. “Олыласан олыны – хөрмәтләрдәр Узенне”	Теманың эчталеге “Олыласан олыны – хөрмәтләрдәр Узенне”. Гайләдә әби – бабайга, эти – энигә, туганнарага карата мөнәсәбәт.	2	2
Тема 38. Бала төрбияләу серләре	Теманың эчталеге Бала төрбияләудә гайланен токтан урыны. Хезмәт төрбиясе, эстетик, эхлак төрбиясе.	2	2
Тема 39. Эхлак дәрестәре. “Килемгә карал каршы алалар, ақылга карал озаталар”	Теманың эчталеге Эхлак дәрестәре. Эхлак таләпләре, аларның Утләшеше, “Килемгә карал каршы алалар, ақылга карал озаталар”. Тормышта тышки кыяфәтнен мөйимлеке.	2	2
Мөстәкыйль эш: тема буенча мисаллар белән чыгыш эзерләрге		2	3
Тема 40. “Яхшы сүз – жан азығы”	Теманың эчталеге “Яхшы сүз – жан азығы”. Яхшы сузнец яхшы төрбия бирудә токтан	2	2

	урныны. Матур сөйлешэ бэлүү күнекмэлэрэ.” Эхлак дөрөслөрө” темасына мөстэкийль эш.		
Тема 41. “Кепене түйдүрүчү – һөнөр”	Теманың эчтэлөгэ “Кепене түйдүрүчү – һөнөр”. Кеше тормышында һөнөрнөн мөним урыны	2	2
Тема 42. “Шэфкатылелек бизи кепене”	Теманың эчтэлөгэ “Шэфкатылелек бизи кепене”. Кешелеклелек, ярдэмчелек, изгелек сыйфаглары төрбияялүү.	2	2
Тема 43. С.Шерипова “Ризыгын шифа булсын”	Теманың эчтэлөгэ С.Шерипова “Ризыгын шифа булсын”. Шифалы түклану. Ашау – эчү адаа.	2	2
Мөстэкийль эш: “Ризыгын шифа булсын” китабын укурга		2	3
Тема 44. “Сәламатлекнөн беренчे кагыйдэссе – дөрес түклану”	Теманың эчтэлөгэ “Сәламатлекнөн беренчे кагыйдэссе – дөрес түклану” темасына аудитория каршында чыгыш	2	2
Тема 45. “Сәламатлекнөн икенчे кагыйдэссе – дөрес яшүү”	Теманың эчтэлөгэ “Сәламатлекнөн икенчे кагыйдэссе – дөрес яшүү” темасына аудитория каршында чыгыш	2	2
Мөстэкийль эш: Сәламет яшүү кагыйдэлдерен ойрөнөргө		2	3
Тема 46. Рәсми зүй көгөзьяларе.	Теманың эчтэлөгэ Рәсми зүй көгөзьяларен төрлөрө, күлпнанылыши сфералары	2	2
Тема 47. “Сәламатлек – зур байлык” темасына караган текстлар белэн эшлүү.	Теманың эчтэлөгэ “Сәламатлек – зур байлык” темасына караган текстлар белэн эшлүү. “Әлдірмештән Әлмәндөр” эсәреннөн өзек. Сорауларга жавап бирү.	4	2
Мөстэкийль эш: Зачет сораулары буенча эзерлөнөргө		2	3
Тема 48. Дифференциаль зачет	Теманың эчтэлөгэ Бирелгэн сораулар бүснөнчө белемнэрне тикшерү	2	2

3. УКУ ФӘНЕН АЛЫП БАРУ ӨЧЕН БҮЛДҮРҮЛГАН ЧАРАЛАР

3.1. Материал- техник тәэмин итүгө таләпләр

Уку фәнен алыш бару өчен татар теле һәм әдәбияты кабинеты булу мөһим.

Уку бүлмәсен жиһазландыру:

- студентлар саны буенча утыру урыны;
- укытучының эш урыны;
- гади һәм магнитлы такта;
- китап шкафлары;
- кием һәм күргәзмә шкафлары.

Техник уку чаралары:

Ноутбук, компьютер, проектор.

3.2. Курсның мәгълүмати тәэмин ителеше.

Тәкъдим ителгән өстәмә әдәбият һәм интернет ресурслар

Өстәмә материал (ӨМ):

1. Алишев, С.Х.Татар тарихчылары /С.Х.Алишев.- Казан: Татар. кит. нәшр., 2006.-2066.
2. Хәйри, Ә. Татар театры /Ә.Хәйри. - 2 нче басма, тулыландырылган. - Казан: Мәгариф нәшр., 2003.- 3086.
3. Логинова, М. Гашыйк чишмә: шигырьләр, повесть, хикәяләр /М.Логинова. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2004.-1596.
4. Драмалар, комедияләр, хикәяләр. Тинчурин К. /төз. Ф.Бәширов.- Казан: Татар. кит. нәшр., 2007.-3516.
5. Татар классик драматургиясе: Г.Камал, М.Фәйзи /Төз. Ф.Ә.Ганиева. - Казан: Татарстан Хәтер, 2004.- 4636.
6. Жәлил, М. Моабит дәфтәре / М. Жәлил.- Казан: Тат. кит. нәшр.,1986.- 3126.
7. Червонная, М.С. Искусство советской Татарии /М.С.Червонная.- М.: Изобразительное искусство, 1978.- 295с.
8. Хөсәенов, Ш.Н. Пьесалар /Ш.Н.Хөсәенов. - Казан: Тат. кит. нәшр.,1979.- 2886.
9. Даутов, Р.Н. Балачак әдипләре: Биобиблиографик белешмәлек: 2 китаплар.- Казан: Мәгариф, 2004.-2866. / Р.Н. Даутов.
10. Нәфыйков, К. Уткәннәргә сәяхәт / К.Нәфыйков. - Казан: Тат. кит. нәшр.,1993.-486.

11. Абдуллин, Ф. Түбән Кама йөрәгем түрендә / Ф.Абдуллин. - Нижнекамск: Гузель.- 2011.-99с.
12. Завьялова, М.К.Татар милли килем / М.К.Завьялова.- Казан:Заман, 1996.- 256б.
13. Золото и серебро казанских татар: Сборник статей.- Казан: Заман, 2002.- 160с.
14. Сүз эчендә хикмәт бар: Татар халык иҗаты /төз. З.М.Гыйниятова.- Казан: Мәгариф, 1999.-287б.
15. Сөюләрең чыннан булса /төз. Р.И.Раскулова.:XX йөз башы татар драматургиясе. - Казан: Мәгариф, 2003.-351б.
16. Татар халык иҗаты: Хрестоматия /төз. Ф.Урманче. - Казан: Мәгариф, 2004.-479б.
17. Баһаветдинова, Т.Ш. Тагын кайттым сиңе әйләнеп /Т.Ш. Баһаветдинова.- Түбән Кама, Ихлас, 2008.-113б.
18. Эпсәләмов, Г. Ак чәчәкләр /Г.Эпсәләмов.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1989.- 510б.
19. Тукай.:Дөнъя халыклары Тукай турында /төз. Р.Акъегет. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2006.-222б.
20. Тукай Г.: Фотоальбом /төз. З.Бәширов, М.Мәһдиев. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2006.-303б.
21. Дәүләтшин, Г. Борын – борын заманда...: Миғ, дин, сәнгать / Г.Дәүләтшин. -Казан: Татар. кит. нәшр., 2009.-51б.
22. Алексеева, Л.Г.Казан татарларының алтын һәм көмеше/Л.Г. Алексеева.- Казан: Заман, 2002.-159б.
23. Казыйханов, В.С. Әхлак дәресләре / В.С.Казыйханов. - Казан:Матбуатйорты, 2004.-222б.
24. Гыйззәт, Б. Татар совет театры /Б.Гыйззәт.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1975.-492б.
25. Баязитова, Ф.С. Татар халкының бәйрәм һәм көнкүреш йолалары /Ф.С.Баязитова.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1995.-158б.
26. Хужиәхмәтов, Ә.Н. Тәрбия – мәңгелек фәлсәфә /Ә.Н.Хужиәхмәтов.- Казан: Мәгариф, 2000 .- 223 б.
27. Тукмачев, Н. Гомерем Питраулары. Шигырыләр, поэмалар һәм жырлар /Н.Тукмачев.- Түбән Кама. 2008. -250б.
28. Расулова, З.А.Мәгърифәт йолдызылыгында / З.А.Расулова, А.Н.Хузиахметов. -Казан:Матбуат йорты, 1998.- 278 б.
29. Шәрирова, С. Кеше, сәламәтлек, ислам /С.Шәрирова.- Казан: Татар. кит. нәшр., 1995.- 206б.
30. Сөләйманова, С. Гөлбадран /С.Сөләйманова. - Казан: Татар. кит. нәшр.,
31. Шамсутдинова, Р.Р. Медицинская терминология в татарском языке / Р.Р.Шамсутдинова. – Казань, 2001
- 32.. Медицинский русско – татарский толковый словарь /под общей ред. М.Гимадеева.- Казань: Магариф, 2003

33. Маликова, М.Г. Шәфкатъ / М.Г.Маликова.- Казань:Таткнигоиздат, 1995.- 319с.
34. Хафизов, М.Х. Мин ярата беләм: Шигырьләр/ М.Х.Хафизов.- Казан: Милли китап, 1999.- 272б.
35. Сокровища зеленой аптеки: Лекарственные растения в медицинской практике /сост. А.П.Кузнецов. - Алма – Ата:Караван, 1991.- 76с.
36. Мазнев, Н.И. Цветной супертравник /Н.И.Мазнев. - М.: ДОМ.XXI век: РИПОЛ классик, 2010.- 205с.
37. Насыри, К. Шифалы үләннәр /К.Насыри. – Казан:Раннур, 1999.- 192б.
38. Еники Ә. Әсәрләр. Повестьлар: 5 томда /Ә.Еники.- Казан: Татар. кит. нәшр., 2002.- 400б.
39. Ибәтуллина – Сибгатуллина, Г.И. Қүрешергә куллар сузылган: Шигырьләр./ Г.И. Ибәтуллина – Сибгатуллина.- Түбән Кама:Ихлас, 2012.- 192б.
40. Шәрипова, С. Ризығың шифа булсын / С.Шәрипова.- Казан: Матбуғат йорты, 1998.- 291б.
41. Миңнуллин, Т. Әниләр һәм бәбиләр / Т.Миннуллин. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2010
- 42.Зарипова Д.А. Туган тел китабы. 2 кисәк. Әдәбият тарихы./ Д.А. Зарипова., Р.М. Мингараев. – Казан, 2000. - 108б.
- 43.Юсупова, Л.И. Культурное наследие: учебное пособие./ Л.И.Юсупова.- Нижнекамск: УМЦ, 2012. - 88 с
- 44.Шәрәфетдинова Г.Ә. Жылы сүз – жанга дәва. / Г.Ә. Шәрәфетдинова.- Казан: Мәгариф, 2006.- 215б

Интернет-ресурслар:

Мәгълумат интернет – ресурслар буенча

4. СТУДЕНТЛАРНЫҢ БЕЛЕМНӘРЕН БӘЯЛӘҮ БУЕНЧА МЕТОДИК КҮРСӘТМӘЛӘР

Студентларның белемнәрен билгеләүдәге күрсәткечләр булып, аларның гамәли дәресләрдә телдән җаваплары һәм язма эш башкарулары, рефератлар, докладлар әзерләү һәм чыгыш ясаулары, тестларны башкару, логик биремнәрне үтәүләре тора. Студентларның белемнәрен бәяләгендә, программа материалын үзләштерү, аларны практикада куллана белү ягына иғтибар итәргә кирәк.

Уқытуның нәтижәсе (үзләштерелгән күнекмәләр һәм белемнәр)	Белемнәрне бәяләү буенча методлар һәм формалар
1	2
Күнекмәләр: – әдәби тел нормаларын саклап аралашу күнекмәләренә ирешү. – татар халкының гайлә-көнкүреш, гореф-гадәт һәм йолалары турында әдәби тел нормаларын кулланып сөйли белү; – халық авыз иҗаты жанрларын тормышта куллану, аларга аңлатма бирә белү;	Телдән, язма тикшерү Семинар, сочинение, билгеле зачёт
- матур әдәбиятның башка сәнгать төрләре белән бәйләнешен белү;	Телдән тикшерү, презентацияле чыгышлар, рефератлар яклау.
- өйрәнелгән язучылар, уқылган әсәрнең эчтәлеген сөйли, нәтижә ясый белү, аңа үз мөнәсәбәтене белдерә алу; -уку һәм сөйләм барышында орфоэпик нормаларны саклау.	Телдән, язма тикшерү, сочинение, изложение, презентацияле чыгышлар, рефератлар яклау.
– тәкъдим ителгән ситуация, тема яки рәсем турында 12-14 жөмләдән торган текст белән сөйли белү.	Телдән тикшерү
Белемнәр: – татар халкының мәдәни мирасын, тарихын белү	Сочинение, телдән тикшерү

<ul style="list-style-type: none"> - Татар театры тарихын, күренекле театрлар, беренче артистларның исемнәрен белү; - Күренекле шәхесләр турында белү; 	Телдән тикшерү, презентацияле чыгышлар.
Халык авыз иҗаты жанрларын, гореф-гадәт hәм йолаларны белү	Телдән тикшерү
<ul style="list-style-type: none"> – кеше әгъзаларының, авырулар, авырту билгеләре, дару үләннәренең русча - татарча эйтелешен белергә; 	Телдән тикшерү, тест, презентацияле чыгышлар.

Приложение 1

Тематический план

Дисциплина Татарский язык и культура профессиональной речи
Специальность 34.02.01 Сестринское дело

Практические занятия 2 курс (1 курс) – 40 часов

№	Тема	Часы
1.	Татар халкы тарихы.	2
2.	Татар халкы тарихы.	2
3.	Татар халкының тарихи мәдәни мирасы.	2
4.	Татар халкының тарихи мәдәни мирасы.	2
5.	Татар сәнгате.	2
6.	Татар халкының гореф – гадәтләре.	2
7.	Татар халкының гореф – гадәтләре.	2
8.	Календарь йолалар, гайлә бәйрәмнәре	2
9.	Милли килем үрнәкләре.	2
10.	Татар халкының бизәнү эйберләре	2
11.	Контроль эш	2
12.	Күренекле мәгърифәтчеләр	2
13.	Татар театры тарихы	2
14.	Татар театрының беренче артистлары	2
15.	Беренче музыкаль эсәрләр	2
16.	Күренекле татар шагыйре – Г. Тукай.	2
17.	Герой – шагыйрь – Муса Жәлил. төзөргә	2
18.	Татарстан һәм Россия дәүләтләре символлары.	2
19.	Тубән Кама шәһәре, медицина көллияте тарихы.	2
20.	Йомгаклау дәресе.	2

Практические занятия 3 курс (2 курс) – 56 часов

№	Тема	Часы
1.	Тел турында гомуми мәгълумат. Теллэрне өйрәнү турында законнар	2
2.	Татар теленең узенчәлекләре	2
3.	Татар теленең узенчәлекләре	2
4.	Халык авыз иҗаты.	2
5.	Татар мифологиясе	2
6.	Дастаннар, реваятләр, легендалар	2
7.	Афористик иҗат төрләре	2
8.	Семинар дәрес	2
9.	Бәетләр, мөнәжәтләр	2
10.	Жырлы – биюле йолалар һәм бәйрәмнәр.	2
11.	Тарихи жырлар	2
12.	Татар әдәбиятында медицина темасы чагылышы.	2
13.	Г.Әпсәләмовның тормышы, иҗаты.	2
14.	“Ак чәчәкләр” романының язылу тарихы	2

15.	Әсәрнең төп геройлары, аларның тормыш һәм хезмәт юлы	2
16.	Әсәрнең төп геройлары, аларның тормыш һәм хезмәт юлы	2
17.	Контроль эш	2
18.	М.Маликова тормышы һәм иҗаты.	2
19.	“Шәфкат” романының язылу тарихы	2
20.	Романдагы геройларның тормыш һәм хезмәт юлы	2
21.	Романда кешелеклелек сыйфатлары бирелеше.	2
22.	С.Сөләйманова тормышы һәм иҗаты. “Гөлбадран” әсәре	2
23.	Әсәрдәге геройларның тормыш һәм хезмәт юлы	2
24.	Контроль эш	2
25.	Медицина өлкәсендә хезмәт итүче язучыларбыз.	2
26.	Медицина өлкәсендә хезмәт итүче язучыларбыз.	2
27.	“Сәламәтлек – зур байлық” темасына караган текстлар белән эшләү	2
28.	Дифференциаль зачет	2

**Практические занятия
4 курс (3 курс) – 100 часов**

№	Тема	Часы
1.	Медицина терминнары сүзлеге.	2
2.	Тышкы һәм эчке әгъзалар	2
3.	Авырулар һәм аларның билгеләре	2
4.	Авыруны карау.	2
5.	Табиб киңәшләре.	2
6.	Авыртуны билгеләү	2
7.	Медицина хезмәткәренең вазыйфалары, бурычлары.	2
8.	Даруханәдә.	2
9.	Даруханәдә.	2
10.	Татарстанның яшел даруханәсе.	2
11.	Дару үләннәренең русча – татарча әйтелеши.	2
12.	Дару үләннәрен жыю, киптерү, саклау	2
13.	Дару үләннәре белән дәвалану	2
14.	Контроль эш	2
15.	Шәриф Хөсәенов. “Әниемнәң ак кулмәгә” әсәре.	2
16.	Әсәрдә балаларның әниләренә булган мөнәсәбәте	2
17.	Туфан Миннуллин “Әниләр һәм бәбиләр”.	2
18.	Әсәрдә аналар, аларның балага булган мөнәсәбәте	2
19.	Контроль эш	2
20.	Күренекле драматурглар.	2
21.	Данлыклы сәхнә әсәрләре.	2
22.	Күренекле татар композиторлары.	2
23.	Дөнья сәхнәләрендәге музыкаль әсәрләр	2
24.	Күренекле татар рәссамнары.	2
25.	Татарстан музейлары.	2
26.	Күренекле язучыларбыз	2
27.	Бүгенге көн шигъриятенә күзәтү.	2
28.	Балачак әдипләре	2
29.	Күренекле татар хатын –кызлары	2
30.	Контроль эш	2

31.	Түбән Кама төбәгенең иҗади шәхесләре.	2
32.	Ф.Абдуллинның тормышы һәм иҗаты	2
33.	Г.Ибатуллинаның тормышы һәм иҗаты	2
34.	М.Логинованың тормышы һәм иҗаты	2
35.	Н.Токмачевның тормышы һәм иҗаты	2
36.	Контроль эш	2
37.	Гаилә - гомер бишегем.	2
38.	“Олыласаң олыны – хәрмәтләрләр үзенсө”	2
39.	Бала тәрбияләү серләре	2
40.	Әхлак дәресләре. “Килемгә карап каршы алалар, ақылга карап О озаталар”	2
41.	“Яхшы сүз – жан азығы”	2
42.	“Кешене түйдүрүчү – һөнәр”	2
43.	“Шәфкатъелек бизи кешене”	2
44.	С.Шәрипова “Ризыгың шифа булсын”	2
45.	“Сәламәтлекнең беренче кагыйдәсе – дөрес туклану”	2
46.	“Сәламәтлекнең икенче кагыйдәсе – дөрес яшәү”	2
47.	Рәсми зш кәгазыләре.	2
48.	“Сәламәтлек – зур байлык” темасына караган текстлар белән эшләү.	2
49.	“Сәламәтлек – зур байлык” темасына караган текстлар белән эшләү.	2
50.	Дифференциаль зачет	2

**Выписка из ФГОС
по специальности 34.02.01 Сестринское дело**

Татарский язык и культура профессиональной речи

В результате освоения учебной дисциплины обучающийся должен уметь:

- осуществлять речевой самоконтроль; оценивать устные и письменные высказывания с точки зрения языкового оформления, эффективности достижения поставленных коммуникативных задач;
- использовать основные виды чтения (ознакомительно-изучающее, ознакомительно-реферативное и др.) в зависимости от коммуникативной задачи;
- извлекать необходимую информацию из различных источников: учебно-научных текстов, справочной литературы, средств массовой информации, в том числе представленных в электронном виде на различных информационных носителях;
- создавать устные и письменные монологические и диалогические высказывания различных типов и жанров в учебно-научной (на материале изучаемых учебных дисциплин), социально-культурной и деловой сферах общения;
- соблюдать в практике письма орфографические и пунктуационные нормы современного татарского литературного языка;
- соблюдать нормы речевого поведения в различных сферах и ситуациях общения, в том числе при обсуждении дискуссионных проблем;

В результате освоения учебной дисциплины обучающийся должен знать:

- связь языка и истории, культуры татарского и других народов;
- смысл понятий: речевая ситуация и ее компоненты, литературный язык, языковая норма, культура речи;
- основные единицы и уровни языка, их признаки и взаимосвязь;
- орфоэпические, лексические, грамматические, орфографические и пунктуационные нормы современного татарского литературного языка; нормы речевого поведения в социально-культурной, учебно-научной, официально-деловой сферах общения.

5.1. Медицинская сестра/Медицинский брат (базовой подготовки) должен обладать общими компетенциями, включающими в себя способность:

ОК 1. Понимать сущность и социальную значимость своей будущей профессии, проявлять к ней устойчивый интерес.

ОК 2. Организовывать собственную деятельность, выбирать типовые методы и способы выполнения профессиональных задач, оценивать их выполнение и качество.

ОК 4. Осуществлять поиск и использование информации, необходимой для эффективного выполнения профессиональных задач, профессионального и личностного развития.

ОК 5. Использовать информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности.

ОК 6. Работать в коллективе и команде, эффективно общаться с коллегами, руководством, потребителями.

ОК 8. Самостоятельно определять задачи профессионального и личностного развития, заниматься самообразованием, осознанно планировать и осуществлять повышение квалификации.

ОК 10. Бережно относиться к историческому наследию и культурным традициям народа, уважать социальные, культурные и религиозные различия.

5.2. Медицинская сестра/Медицинский брат (базовой подготовки) должен обладать профессиональными компетенциями, соответствующими видам деятельности:

ПК 1.1. Проводить мероприятия по сохранению и укреплению здоровья населения, пациента и его окружения.

ПК 1.2. Проводить санитарно-гигиеническое воспитание населения.

ПК 1.3. Участвовать в проведении профилактики инфекционных и неинфекционных заболеваний.

ПК 2.1. Представлять информацию в понятном для пациента виде, объяснить ему суть вмешательств.

ПК 2.2. Осуществлять лечебно-диагностические вмешательства, взаимодействуя с участниками лечебного процесса.

ПК 2.3. Сотрудничать с взаимодействующими организациями и службами.

ПК 2.7. Осуществлять реабилитационные мероприятия.

ПК 2.8. Оказывать паллиативную помощь.

ПК 3.1. Оказывать доврачебную помощь при неотложных состояниях и травмах.

ПК 3.2. Участвовать в оказании медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях.

ПК 3.3. Взаимодействовать с членами профессиональной бригады и добровольными помощниками в условиях чрезвычайных ситуаций.

ПК 4.1. Организовывать подбор и расстановку среднего и младшего медицинского персонала.

Личностные результаты

Код личностных результатов	Личностные результаты реализации программы воспитания
ЛР 1	Осознающий себя гражданином России и защитником Отечества, выражающий свою российскую идентичность в поликультурном и многоконфессиональном российском обществе и современном мировом сообществе. Сознающий свое единство с народом России, с Российским государством, демонстрирующий ответственность за развитие страны. Проявляющий готовность к защите Родины, способный аргументированно отстаивать суверенитет и достоинство народа России, сохранять и защищать историческую правду о Российском государстве
ЛР 2	Проявляющий активную гражданскую позицию на основе уважения закона и правопорядка, прав и свобод сограждан, уважения к историческому и культурному наследию России. Осознанно и деятельно выражающий неприятие дискриминации в обществе по социальным, национальным, религиозным признакам; экстремизма, терроризма, коррупции, антигосударственной деятельности. Обладающий опытом гражданской социально значимой деятельности (в студенческом самоуправлении, добровольчестве, экологических, природоохранных, военно-патриотических и др. объединениях, акциях, программах). Принимающий роль избирателя и участника общественных отношений, связанных с взаимодействием с народными избранниками
ЛР 3	Демонстрирующий приверженность традиционным духовно-нравственным ценностям, культуре народов России, принципам честности, порядочности, открытости. Действующий и оценивающий свое поведение и поступки, поведение и поступки других людей с позиций традиционных российских духовно-нравственных, социокультурных ценностей и норм с учетом осознания последствий поступков. Готовый к деловому взаимодействию и неформальному общению с представителями разных народов, национальностей, вероисповеданий, отличающий их от участников групп с деструктивным и девиантным поведением. Демонстрирующий неприятие социально опасного поведения окружающих и предупреждающий его. Проявляющий уважение к людям старшего поколения, готовность к участию в социальной поддержке нуждающихся в ней
ЛР 4	Проявляющий и демонстрирующий уважение к труду человека, осознающий ценность собственного труда и труда других людей. Экономически активный, ориентированный на осознанный выбор сферы профессиональной деятельности с учетом личных жизненных планов, потребностей своей семьи, российского общества. Выражающий осознанную готовность к получению профессионального образования, к непрерывному образованию в течение жизни. Демонстрирующий позитивное отношение к регулированию трудовых отношений. Ориентированный на самообразование и профессиональную переподготовку в условиях смены технологического уклада и сопутствующих социальных перемен. Стремящийся к формированию в сетевой среде личностно и профессионального конструктивного «цифрового следа»
ЛР 5	Демонстрирующий приверженность к родной культуре, исторической

	памяти на основе любви к Родине, народу, малой родине, знания его истории и культуры, принятие традиционных ценностей многонационального народа России. Выражающий свою этнокультурную идентичность, сознающий себя патриотом народа России, деятельно выражающий чувство причастности к многонациональному народу России, к Российскому Отечеству. Проявляющий ценностное отношение к историческому и культурному наследию народов России, к национальным символам, праздникам, памятникам, традициям народов, проживающих в России, к соотечественникам за рубежом, поддерживающий их заинтересованность в сохранении общероссийской культурной идентичности, уважающий их права
ЛР 6	Ориентированный на профессиональные достижения, деятельно выражающий познавательные интересы с учетом своих способностей, образовательного и профессионального маршрута, выбранной квалификации
ЛР 7	Осознающий и деятельно выражающий приоритетную ценность каждой человеческой жизни, уважающий достоинство личности каждого человека, собственную и чужую уникальность, свободу мировоззренческого выбора, самоопределения. Проявляющий бережливое и чуткое отношение к религиозной принадлежности каждого человека, предупредительный в отношении выражения прав и законных интересов других людей
ЛР 8	Проявляющий и демонстрирующий уважение законных интересов и прав представителей различных этнокультурных, социальных, конфессиональных групп в российском обществе; национального достоинства, религиозных убеждений с учётом соблюдения необходимости обеспечения конституционных прав и свобод граждан. Понимающий и деятельно выражающий ценность межрелигиозного и межнационального согласия людей, граждан, народов в России. Выражающий сопричастность к преумножению и трансляции культурных традиций и ценностей многонационального российского государства, включенный в общественные инициативы, направленные на их сохранение
ЛР 9	Сознающий ценность жизни, здоровья и безопасности. Соблюдающий и пропагандирующий здоровый образ жизни (здоровое питание, соблюдение гигиены, режим занятий и отдыха, физическая активность), демонстрирующий стремление к физическому совершенствованию. Проявляющий сознательное и обоснованное неприятие вредных привычек и опасных наклонностей (курение, употребление алкоголя, наркотиков, психоактивных веществ, азартных игр, любых форм зависимостей), деструктивного поведения в обществе, в том числе в цифровой среде
ЛР 10	Бережливо относящийся к природному наследию страны и мира, проявляющий сформированность экологической культуры на основе понимания влияния социальных, экономических и профессионально-производственных процессов на окружающую среду. Выражающий деятельное неприятие действий, приносящих вред природе, распознающий опасности среды обитания, предупреждающий рискованное поведение других граждан, популяризирующий способы сохранения памятников природы страны, региона, территории, поселения, включенный в общественные инициативы, направленные на заботу о них
ЛР 11	Проявляющий уважение к эстетическим ценностям, обладающий основами эстетической культуры. Критически оценивающий и деятельно проявляющий понимание эмоционального воздействия искусства, его

	<p>влияния на душевное состояние и поведение людей. Бережливо относящийся к культуре как средству коммуникации и самовыражения в обществе, выражающий сопричастность к нравственным нормам, традициям в искусстве. Ориентированный на собственное самовыражение в разных видах искусства, художественном творчестве с учётом российских традиционных духовно-нравственных ценностей, эстетическом обустройстве собственного быта. Разделяющий ценности отечественного и мирового художественного наследия, роли народных традиций и народного творчества в искусстве. Выражающий ценностное отношение к технической и промышленной эстетике</p>
ЛР 12	<p>Принимающий российские традиционные семейные ценности. Ориентированный на создание устойчивой многодетной семьи, понимание брака как союза мужчины и женщины для создания семьи, рождения и воспитания детей, неприятия насилия в семье, ухода от родительской ответственности, отказа от отношений со своими детьми и их финансового содержания</p>

Тематический план

Дисциплина Татарский язык и культура профессиональной речи
Специальность 34.02.01 Сестринское дело

Практические занятия**2 курс – 40 часов**

№	Тема	Часы	Наименование воспитательного события, форма проведения, продолжительность (в минутах)	ЛР	Период
1.	Татар халкы тарихы.	2			
2.	Татар халкы тарихы.	2			
3.	Татар халкының тарихи мәдәни мирасы.	2	Туган жиргә мәхәббәт .Беседа.15 мин	ЛР 1-ЛР 12	2 курс, 2 семестр январь
4.	Татар халкының тарихи мәдәни мирасы.	2			
5.	Татар сөнгате.	2			
6.	Татар халкының гореф – гадәтләре.	2			
7.	Татар халкының гореф – гадәтләре.	2			
8.	Календарь йолалар, гайлә бәйрәмнәре	2			
9.	Милли килем үрнәкләре.	2			
10.	Татар халкының бизәнү эйберләре	2			
11.	Контроль эш	2			
12.	Күренекле мәгърифәтчеләр	2			
13.	Татар театры тарихы	2			
14.	Татар театрының беренче артистлары	2	Табиб һөнәренен максаты.Беседа 15 мин	ЛР 1- ЛР12	2 курс, 2 семестр март
15.	Беренче музыкаль әсәрләр	2			
16.	Күренекле татар шагыйре – Г. Тукай.	2			
17.	Герой – шагыйрь – Муса Жәлил. төзөргә	2			
18.	Татарстан һәм Россия дәүләтләре символлары.	2			
19.	Түбән Кама шәһәре, медицина көллияте тарихы.	2			
20.	Йомгаклау дәресе.	2			

Практические занятия
3 курс – 56 часов

№	Тема	Часы	Наименование воспитательного события, форма проведения, продолжительность (в минутах)	ЛР	Период
1.	Тел турында гомуми мәгълumat. Теллэрне өйрәнү турында законнар	2			
2.	Татар теленен үзенчәлекләре	2			
3.	Татар теленен үзенчәлекләре	2			
4.	Халык авыз иҗаты.	2			
5.	Татар мифологиясе	2			
6.	Дастаннар, реваятъләр, легендалар	2			
7.	Афористик иҗат төрләре	2			
8.	Семинар дәрес	2			
9.	Бәетләр, мөнәжәтләр	2			
10.	Жырлы – биуле йолалар hәм бәйрәмнәр.	2			
11.	Тарихи жырлар	2			
12.	Татар әдәбиятында медицина темасы чагылышы.	2			
13.	Г.Әпсәләмовның тормышы, иҗаты.	2	“Народный поэт Г.Тукай”, конкурс стихотворений, 20 минут	ЛР 1-ЛР 12	3 курс, 2 сем., апрель
14.	“Ак чәчәкләр” романының язылу тарихы	2			
15.	Әсәрнең төп геройлары, аларның тормыш hәм хезмәт юлы	2			
16.	Әсәрнең төп геройлары, аларның тормыш hәм хезмәт юлы	2			
17.	Контроль эш	2			
18.	М.Маликова тормышы hәм иҗаты.	2			
19.	“Шәфкат” романының язылу тарихы	2			
20.	Романдагы геройларның тормыш hәм хезмәт юлы	2			
21.	Романда кешелеклек сыйфатлары бирелеше.	2			
22.	С.Сөләйманова	2			

	тормышы һәм иҗаты. “Гөлбадран” әсәре				
23.	Әсәрдәге геройларның тормыш һәм хезмәт юлы	2			
24.	Контроль эш	2			
25.	Медицина өлкәсендә хезмәт итүче язучыларбызы.	2			
26.	Медицина өлкәсендә хезмәт итүче язучыларбызы.	2	Образ мед. работников в романе Г.Абсалямова «Белые цветы», беседа, 15 минут	ЛР 1- ЛР 12	3 курс, 2 семестр май
27.	“Сәламәтлек – зур байлық” темасына караган текстлар белән эшләү	2			
28.	Дифференциаль зачет	2			

Практические занятия
4 курс – 100 часов

№	Тема	Часы	Наименование воспитательного события, форма проведения, продолжительность (в минутах)	ЛР	Период
1.	Медицина терминнары сузлеге.	2			
2.	Тышкы һәм эчке әгъзалар	2			
3.	Авырулар һәм аларның билгеләре	2			
4.	Авыруны карау.	2	«Образ матери в татарской литературе», круглый стол, 15 минут	ЛР5, ЛР 12	4 курс, 1 сем. октябрь
5.	Табиб кинәшләре.	2			
6.	Авыртуны билгеләү	2			
7.	Медицина хезмәткәренең вазыйфалары, бурычлары.	2			
8.	Даруханәдә.	2			
9.	Даруханәдә.	2			
10.	Татарстанның яшел даруханәсе.	2			
11.	Дару үләннәренең русча – татарча эйтелеши.	2			
12.	Дару үләннәрен жыю, киптерү, саклау	2			

13.	Дару үләннәре белән дәвалану	2			
14.	Контроль эш	2			
15.	Шәриф Хөсәенов."Эниемнәк ак күлмәгә" әсәре.	2			
16.	Әсәрдә балаларның әниләренә булган мәнәсәбәте	2			
17.	Туфан Миннуллин "Әниләр hәм бәбиләр".	2			
18.	Әсәрдә аналар, аларның балага булган мәнәсәбәте	2			
19.	Контроль эш	2			
20.	Күренекле драматурглар.	2			
21.	Данлыклы сәхнә әсәрләре.	2			
22.	Күренекле татар композиторлары.	2			
23.	Дөнья сәхнәләрендәге музыкаль әсәрләр	2			
24.	Күренекле татар рәссамнары.	2			
25.	Татарстан музейлары.	2			
26.	Күренекле язучыларыбыз	2			
27.	Бүгенге көн шигъриятенә күзәту.	2			
28.	Балачак әдипләре	2			
29.	Күренекле татар хатын –кызылары	2			
30.	Контроль эш	2			
31.	Түбән Кама тәбәгенән иҗади шәхесләре.	2			
32.	Ф.Абдуллинның тормышы hәм иҗаты	2			
33.	Г.Ибатуллинаның тормышы hәм иҗаты	2	«Семейные традиции татарского народа», составление Ләпбука, 30 мин	ЛР5, ЛР 12	4 курс, 2 сем. апрель
34.	М.Логинованың тормышы hәм иҗаты	2			
35.	Н.Токмачевның тормышы hәм иҗаты	2			
36.	Контроль эш	2			
37.	Гайлә - гомер бишегем.	2			
38.	"Олыласаң олыны –	2			

	хөрмәтләрләр үзенде”				
39.	Бала тәрбияләу серләре	2			
40.	Әхлак дәресләре. “Киңгә карап каршы алалар, ақылга карап О озаталар”	2			
41.	“Яхши сүз – жан азығы”	2			
42.	“Кешене түйдүрүчү – һөнәр”	2			
43.	“Шәфкатылелек бизи кешене”	2			
44.	С.Шәрипова “Ризығың шифа булсын”	2			
45.	“Сәламәтлекнәң беренче кагыйдәсе – дөрес туклану”	2			
46.	“Сәламәтлекнәң икенче кагыйдәсе – дөрес яшәү”	2			
47.	Рәсми зәң кәгазыләре.	2			
48.	“Сәламәтлек – зур байлык” темасына караган текстлар белән эшләү.	2			
49.	“Сәламәтлек – зур байлык” темасына караган текстлар белән эшләү.	2			
50.	Дифференциаль зачет	2			